

17.09.2012

Kj/21

§ 1003

V Ryj / Valtuutettu Matti Enrothin aloite talvikunnossapidon parantamisesta

HEL 2012-006676 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Matti Enrothin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Matti Enrothin aloite

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättänee esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Matti Enrothin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Matti Enroth ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että osa Pohjois-Helsingin asuntokaduista aurattaisiin samaan aikaan kokoojakatujen kanssa ja talvikunnossapittoa parannettaisiin.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että kadut on jaettu kolmeen ylläpitoluokkaan. joiden porrastetuilla laatuvaatimuksilla mitoitetaan käytettävät resurssit tavanomaista talvea varten. Ensimmäisessä luokassa ovat pääkadut, toisessa kokoojakadut, joilla on joukkoliikennettä. Kolmanteen luokkaan kuuluvat muut kadut, kuten asuntokadut. Asuntokadut hoidetaan viimeisenä. Runsaiden tai usein toistuvien sateiden aikana talvihoitokalusto joutuu aloittamaan auraamisen uudelleen pääkaduista, jolloin asuntokatujen auraus viivästyy.

Asuntokatuojen muuttaminen kokoojakaduiksi aloitteessa esitetyllä tavalla vaatisi lisää resursseja. Kaupunginhallitus katsoo, ettei katujen ylläpitoluokitusta ole tarkoituksenmukaista muuttaa aloitteessa mainitulla tavalla.

Rakennusvirasto on laatinut varautumissuunnitelman runsaslumisiin talviin. Suunnitelma päivitetään tulevan talven varalle. Lisäpysäköintipaikat ja -lumenvastaanottopaikat sekä auton omistajille suunnattu maksuton tekstiviesti- ja internetpalvelu ovat parantaneet talvikunnossapidon toimintaedellytyksiä. Kokemukset kadunvarsipysäköinnin määräaikaisesta rajoittamisesta ovat olleet hyviä, ja menettelyä tullaan jatkossa laajentamaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Matti Enrothin aloite

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2012 § 940

Pöydälle 10.09.2012

HEL 2012-006676 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 14.06.2012 § 341

HEL 2012-006676 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kolme edellistä talvea ovat olleet poikkeuksellisen runsaslumisia ja näinä talvina rakennusviraston talvihoitoon varatut määrärahat ovat ylittyneet. Suurimmillaan ylitys on ollut yli 60 % vuonna 2011. Myöskään viime talvena talvihoitoon varatut resurssit eivät riittäneet asetettujen laatuvaatimusten saavuttamiseen. Vuoden 2012 alkaneen talven budjetin ylittävät lisäkustannukset tulevat olemaan noin kahdeksan milj. euroa (+35 %). Yksi lisäkustannuksia aiheuttanut seikka on ollut lisäresurssien saanti kesken talven. Resursseja lisättiin esimerkiksi vuonna 2011 noin 25 %.

Rakennusvirasto on aiempina taloussuunnitelmakausina esittänyt talvihoitoon lisää määrärahoja, jotta hankaliin talviin voitaisiin varautua paremmin esimerkiksi lisäämällä varallaolevia resursseja. Talvihoitoon varatut määrärahat ovat kehittyneet yleistä kustannustasoa ja alueiden kasvua heikommin. Näin ollen erityisesti runsaslumisten talvien hoitotaso on luonnollisesti ollut tavanomaisia talvia heikompi.

Vuoden 2012 loppuvuoden talven hoitamiseen varaudutaan rakennusviraston varautumissuunnitelman päivittämisellä. Tämä ei sinänsä lisää talvihoidon resursseja, vaan on toimintaa tehostava apuväline erittäin haastaviin olosuhteisiin. Lisämäärärahaa ja sitä myöden olennaisesti tehokkaampaa talvihoitoresurssia ei loppuvuodelle 2012 ole osoitettavissa.

Vuodelle 2013 rakennusvirasto on saamassa määrärahaaamin lisäksi 1,3 miljoonaa euroa erityislisämäärärahan katujen ylläpitoon. Tästä lisämäärärahasta vain osa voidaan osoittaa talvihoitoon. Tämä lisätty määrärahakaan ei kuitenkaan riitä hankalan ja runsaslumisen talven hoitamiseen määrärahaamin puitteissa.

Kadut on jaettu kolmeen ylläpitoluokkaan, joiden ajallisesti porrastetuilla laatuvaatimuksilla mitoitetaan käytettävät resurssit tavanomaista talvea varten. Ensimmäisessä luokassa ovat pääkadut, toisessa kokoojakadut, joissa on joukkoliikennettä. Kolmanteen luokkaan kuuluvat muut kadut, kuten asuntokatut. Talvihoidon tavoitteena on liikenteen ja eritoten joukkoliikenteen liikkumisen turvaaminen. Tästä syystä pääkadut hoidetaan ensin ja heti sen jälkeen kokoojakadut. Asuntokatut hoidetaan näiden katujen jälkeen, mutta runsaan tai usein toistuvien sateiden aikana talvihoitokalusto joutuu aloittamaan auraamisen uudelleen pääkaduista ja asuntokatujen auraus viivästyy.

Runsaslumisen talven hoitaminen laatuvaatimusten mukaisesti ei ole mahdollista määrärahojen puitteissa varatuilla resursseilla. Asuntokatujen auraaminen kokoojakatujen aurauksen yhteydessä,

toisin sanoen joidenkin asuntokatujaen muuttaminen kokoojakaduiksi, vaatii lisää resursseja. Yleisten töiden lautakunta toteaa, ettei katujen ylläpitoluokitusta ole tarkoituksenmukaista muuttaa.

Parempi talvihoitoon varautuminen vaatii suunnitelmallisuutta ja riittävien resurssien sitomista. Tällä hetkellä resursseja on voitu nykyisellä määrärahalla varata vain vähälumisten talvien hoitamiseksi. Runsaslumisina talvina, joita voidaan olettaa tulevan myös tulevaisuudessa, tavanomaiset resurssit eivät tästä syystä riitä. Talveen varautuminen on aloitettava jo hyvissä ajoin ennen talven alkamista. Toistuva määrärahan ylittäminen ei ole pitkäjänteistä tehostamista vaan niiden lisäkustannusten hyväksymistä, jotka aiheutuvat nopeasta reagoinnista erityisen haastavaan tilanteeseen.

Toimiva kunnossapito ja etenkin talvihoito turvaa kaupungin muiden palveluiden toimintaedellytykset ja talveen varautuminen olisi nähtävä samanlaisena kaupungin toiminnan turvaajana kuin pelastustoimi. Näin ollen koko kaupungin teknisen sektorin tulee olla toiminnallaan mukana kehittämässä turvallisen liikenteen edellytyksiä Helsinkiin.

Joitakin talvihoidon tehostamistöitä on kaupungissa jo tehty. Tehostamistoimenpiteitä esitettiin rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan kadunpidon kehittämissuunnitelmassa ja niitä on jo otettu käyttöön. Lisäpysäköintipaikat ja -lumenvastaanottoaikat sekä auton omistajille suunnattu maksuton tekstiviesti- ja internetpalvelu vähentämään ajoneuvojen siirtoa ovat parantaneet talvikunnossapidon toimintaedellytyksiä. Samoin tähänastiset kokemukset kadunvarsipysäköinnin määräaikaisesta rajoittamisesta ovat olleet hyviä, ja menettelyä tullaan jatkossa laajentamaan.

Parantamalla talvihoidon tasoa voidaan muun muassa sairaanhoidon kustannuksia vähentää. Rakennusvirasto tekee yhteistyössä muiden viranomaistahojen ja vakuutusyhtiöiden kanssa selvityksen talvihoidon yhteiskunnallisista vaikutuksista, missä tarkastellaan talviaikana hankaloituneen liikkumisen lisäkustannuksia ja -riskejä muun muassa joukkoliikenteen, pelastustoiminnan ja yleisesti yhteiskunnan kannalta. Tämän selvityksen toivotaan tuovan lisäarvoa parempaan talvihoitoon varautumisessa koko kaupungin toiminnan turvaamisen kannalta.

Kolmena edellisenä talvena on suuren lumimäärän vuoksi jouduttu virallisten vastaanottoaikkujen lisäksi avaamaan eri puolille Helsinkiä kymmeniä varapaikkoja, joihin lunta on ollut mahdollista varastoida. Rakennusvirasto katsoo, ettei nykyinen toiminta lumenvastaanoton edellytysten suhteen ole kestäväällä pohjalla. Kaupungin tulee osoittaa lumenvastaanottoon riittävä kapasiteetti, mikä tarkoittaa lisää vastaanottoalueita ja panostamista muihin lumen hallintamenetelmiin. Tavoitteellisesti jokaisen kaupunginosan tulisi voida huolehtia alueensa

lumilogistiikasta itsenäisesti, jotta lunta ei tarvitsisi kuljettaa pitkiä matkoja ja lumenpoisto olisi kokonaisuudessaan nopeampaa ja haitattomampaa. Tässä kehittämistyössä vaaditaan koko tekniseen sektoriin liittyvien virastojen osallistumista ja tukea.

Rakennusvirastoon siirrettiin vuoden 2012 alussa aiemmin rakennusvalvontaviraston vastuulle kuulunut tontinomistajien kadunpidollisten velvoitteiden valvonta. Tänä aikana rakennusvirasto on rakentanut valvontajärjestelyä ja vuoden alusta lähtien valvojat ovat huomauttaneet ja kehottaneet satoja kiinteistöjä tekemään heille kuuluneet vastuunsa. Valvontatyön tehostaminen ja sitä kautta saavutettavan laadun parantaminen edellyttää vahvistukseen niin sanotun yleisten alueiden kunnossapitojärjestyksen tekemistä. Järjestys helpottaa myös kantakaupungin tontinomistajien kadunpidollisten velvoitteiden tekemistä. Rakennusvirasto tekee vuoden 2012 aikana luonnoksen tästä järjestyksestä. Tavoitteena on, että kaupunginvaltuusto vahvistaa järjestyksen vuoden 2013 aikana.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että tulevina vuosina rakennusvirastolle olisi osoitettava paremmat edellytykset varautua hankalien talvien hoitamiseksi tehokkaammin. Rakennusviraston tulee parantaa talvihoidon määrärahan joustavuutta, jos talvi osoittautuu runsaslumista talvea helpommaksi ja edullisemmaksi. Yleisten töiden lautakunta myös toteaa, että talvihoidon laadunvalvontaan pitää kiinnittää enemmän huomiota. Rakennusvirastossa on käynnissä valvonnan parantamiseen liittyviä toimenpiteitä. Lautakunta toteaa, että talvihoidon tehostamiseen vaaditaan myös muiden tekniseen sektoriin liittyvien virastojen ja laitosten toimia.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Ville Alatyppö, va. toimistopäällikkö, puhelin: 310 39943
ville.alatyppe(a)hel.fi